

Державна фіскальна служба України розглянула лист щодо наявності товаро-транспортної накладної та формування витрат платником податку на прибуток за відсутності товаро-транспортної накладної, та, керуючись ст. [52 Податкового кодексу України](#) (далі - Кодекс), в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до пп. 19-1.1.28 п. 19.1 ст. [19 Кодексу](#) до функцій контролюючих органів належить, зокрема, надання індивідуальних податкових консультацій, інформаційно-довідкових послуг з питань податкового та іншого законодавства, контроль за додержанням якого покладено на контролюючі органи.

Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється Міністерством фінансів України, яке затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (п. 2 ст. [6 Закону України 16 липня 1999 року N 996-XIV "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"](#) (далі - Закон N 996).

Зокрема слід зазначити, що відповідно до п. 44.1 ст. [44 Кодексу](#) для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим п. 44.1 ст. [44 Кодексу](#).

Для обрахунку об'єкта оподаткування платник податку на прибуток використовує дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності щодо доходів, витрат та фінансового результату до оподаткування (п. 44.2 ст. [44 Кодексу](#)).

Відповідно до п. 1 ст. [9 Закону N 996](#) підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

Згідно п. 2 ст. [9 Закону N 996](#) первинні та зведені облікові документи можуть бути складені у паперовій або в електронній формі та повинні мати такі обов'язкові реквізити, зокрема, назву документа (форми); дату складання; назву підприємства, від імені якого складено документ; зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції; посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення; особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції.

Неістотні недоліки в документах, що містять відомості про господарську операцію, не є підставою для невизнання господарської операції, за умови, що такі недоліки не перешкоджають можливості ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції, та містять відомості про дату складання документа, назву підприємства, від імені якого складено документ, зміст та обсяг господарської операції тощо.

Таким чином, підтверджуючі первинні документи складаються відповідно до вимог бухгалтерського обліку, з питань щодо правильності їх оформлення необхідно звертатись до Міністерства фінансів України.

Щодо підтвердження під час митного оформлення товарів понесених витрат на перевезення товарів до митного кордону України.

Порядок та методи визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України, встановлені розділом III [Митного кодексу України](#) (далі - [Митний кодекс](#)) і базуються на положеннях ст. VII Генеральної угоди з тарифів та торгівлі та Угоди про застосування ст. VII ГАТТ.

Так, основним методом визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, є перший метод - за ціною договору щодо товарів, які імпортуються (вартість операції).

Відповідно до положень частини десятої ст. [58 Митного кодексу](#) при визначенні митної вартості до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари, повинні додаватися витрати, якщо вони не включалися до ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті, зокрема, витрати на транспортування оцінюваних товарів до аеропорту, порту або іншого місця ввезення на митну територію України.

Транспортні витрати розподіляються між продавцем та покупцем товару залежно від умов поставки товару, про що суб'єкти господарювання домовляються при укладанні зовнішньоекономічного договору (контракту).

Якщо умови поставки передбачають оплату транспортних витрат за рахунок покупця товару, то такі витрати додаються до ціни оцінюваних товарів.

При цьому, з ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари, виключаються витрати на транспортування після ввезення оцінюваних товарів, за умови виділення їх з ціни, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за оцінювані товари, які документально підтверджені та піддаються обчисленню (частина одинадцята ст. [58 Митного кодексу](#)).

Таким чином, для застосування вищезазначеного положення витрати на транспортування повинні відповідати трьом умовам, а саме:

- мають бути включеними до ціни товарів;
- мають бути документально підтверджені;
- піддаються обчисленню.

Отже, у разі якщо зазначені витрати не відповідають установленим умовам, вони не підлягають виключенню з митної вартості. Витрати на транспортування можуть бути розподілені до кордону та після безпосередньо перевізником.

Відповідно до частини другої ст. [52 Митного кодексу](#) декларант або уповноважена ним особа, які заявляють митну вартість товару, зобов'язані подавати органу доходів і зборів достовірні відомості про визначення митної вартості, які повинні базуватися на об'єктивних, документально підтверджених даних, що піддаються обчисленню.

Перелік документів, які підтверджують митну вартість товарів, визначений частиною другою ст. [53 Митного кодексу](#).

Відповідно до чинного законодавства - частини другої ст. [53 Митного кодексу](#), до документів, які підтверджують митну вартість товарів, відносяться транспортні (перевізні) документи, якщо за умовами поставки витрати на транспортування не включені у вартість товару, а також документи, що містять відомості про вартість перевезення оцінюваних товарів.

В залежності від маршруту транспортування та виду транспорту, яким транспортувалися товари, надаються відповідні

транспортні (перевізні) документи. В переважній більшості випадків транспортні (перевізні) документи не містять відомостей щодо вартості транспортування товарів.

Вичерпного переліку документів, що містять відомості про вартість перевезення оцінюваних товарів, та, які можуть бути подані під час митного оформлення оцінюваних товарів, законодавством України з питань державної митної справи не встановлено.

Окремі документи, які можуть бути подані декларантом або уповноваженою ним особою для підтвердження витрат на транспортування, наведені у Правилах заповнення декларації митної вартості, затверджених [наказом Міністерства фінансів України від 24.05.2012 р. № 599](#), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 18.06.2012 р. за № 984/21296. До таких документів можуть належати:

рахунок-фактура (акт виконаних робіт (наданих послуг)) від виконавця договору (контракту) про надання транспортно-експедиційних послуг, що містить реквізити сторін, суму та умови платежу, інші відомості, відповідно до яких встановлюється належність послуг до товарів;

банківські та платіжні документи, що підтверджують факт оплати транспортно-експедиційних послуг відповідно до виставленого рахунка-фактури;

калькуляція транспортних витрат (якщо перевезення товарів здійснюється з використанням власного транспортного засобу), що містить відомості про маршрут перевезення, його протяжність у кілометрах до місця ввезення на митну територію України та по митній території України, розмір тарифної ставки на перевезення за одиницю виміру (вагу) товару за 1 кілометр маршруту. Крім того, відповідно до частини шостої ст. [53 Митного кодексу](#) декларант або уповноважена ним особа за власним бажанням можуть подати будь-які інші додаткові наявні у них документи для підтвердження заявленої ними митної вартості товару.

Підприємство, яке надало документи, що містять відомості про вартість перевезення, зокрема рахунок-фактуру (акт виконаних робіт (наданих послуг)), повинно однозначно ідентифікуватись з підприємством, що здійснило перевезення оцінюваного товару. Якщо перевезення здійснювало інше підприємство, ніж те, що надало довідку, необхідно надати документ, який підтверджує уповноваження такого підприємства на підтвердження ним витрат на транспортування з відповідними реквізитами.

Окремо необхідно наголосити на тому, що подані під час митного оформлення документи для підтвердження витрат на транспортування, повинні підтверджуватись даними бухгалтерського обліку як одержувача так і перевізника, експедитора під час проведення документальних перевірок дотримань вимог законодавства України з питань державної митної справи.

Згідно з п. 52.2 ст. [52 Кодексу](#) індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватись виключно платником податків, якому надано таку консультацію.